

Hörselskadade Ellen Widén hamnar i kläm

Håbo kommun vill inte ge Ellen Widén, 7, skolskjuts till fritids på Alviksskolan under loven.

Föräldrarna vet inte hur de ska lösa situationen och är besvikna på kommunen.

– Håbo åsidosätter barnperspektivet, säger pappan, Per Widén.

TEXT: ULRIKA NILSSON FOTO: INGEMAR EDFALK

Hänvisas till färdtjänst

HÖRSELSKADADE Ellen Widén, 7, går i första klass på Alviksskolan, drygt fem mil från hemmet i Håbo. Hon stortrivs och strålar av glädje när hon berättar om allt kul de gör på dagarna.

Alviksskolans hörselklasser går i lokaler som är anpassade efter barnens behov, bland annat med modern hörselutrustning och extra isolering som dämpar buller. Personalen är specialutbildad och kan teckenspråk.

Efter lektionerna är det fri-

tids. För Ellen är det lika viktigt som själva skolan. Där kan hon leka med sina kompisar i en miljö som lämpar sig för hörselskadade.

Känner sig trygg

– Skolan och fritids hänger till viss del ihop, förklarar Ellens mamma Birgitta Widén. Fritids har stor betydelse för barnens sociala utveckling och mognad.

Ellen får skolskjuts till och från Alvik varje dag under normala veckor, oftast med

samma chaufför. Hon känner sig helt trygg och tycker inte alls det är jobbigt att åka tio mil om dagen.

Inget alternativ

Att i stället gå på Gransätersskolan, som bara ligger cirka 50 meter från familjens hus, är inget alternativ. Storebror Fredrik, som också är hörselskadad, började där när han var sex år, men efter ett år bytte han till Alviksskolan.

– Vi märkte hur han tystnade och förändrades som per-

son, han var ofta trött och nedstämd. Det var en otroligt jobbig miljö för honom. När han fick prova att gå i hörselklass märkte vi vilken kontrast det var. Han fick tillbaka självförtroendet och mätte bra igen, säger Birgitta.

Fredrik går nu i årskurs åtta i Alvik och kan åka pendeltåg och tunnelbana till skolan.

Ändrade regler

Inför Ellens skolstart hade föräldrarna ett möte med hemskolans rektor. – Rektorn

gav raka besked om att de inte kunde erbjuda en lösning som var lika bra som den på Alvik, säger Birgitta.

När Ellen hade gått en termin i förskoleklassen i Alvik fick familjen meddelande om att reglerna ändrats och att kommunen inte skulle betala resorna till fritids under loven, sammanlagt 15 veckor per år.

Tröttande resor

Per och Birgitta Widén har sedan dess haft flera kontakter med tjänstemännen, men utan att hitta någon lösning. Kommunen har rätt enligt lagen, den är inte skyldig att stå för skjuts till fritids.

I stället hänvisas föräldrarna till att ansöka om färdtjänst hos socialförvaltningen.

– Vi tycker det är ett konsigt förslag och ett sätt att lämpa över ansvaret på en annan förvaltning. Inga andra barn åker färdtjänst till Alviksskolan. Hon skulle behöva åka långa turer runt stan tillsammans med människor som hon inte känner. Det skulle vara rörigt och tröttande för henne och vi kan inte gå med på det, säger Per Widén.

Skrivit till politiker

Han har försökt sätta sig in i färdtjänstreglerna, men kan inte se att de omfattar barn med hörselskador.

Han har nu skickat brev till politikerna i skolnämnden, med förhoppningen om att de ska tolka reglerna annorlunda.

– Ellen är den enda eleven på Alviksskolan som nekas skjuts. Andra kommuner ser till barnens bästa, säger han.

Hanna Sejlitz är ombudsman med ansvar för skolfrågor på Hörselskadades Riksförbund. Hon har tittat på ärendet och konstaterar att Håbos skolskjutsreglemente missgynnar elever med särskilda behov.

Hon menar att det visserligen inte står tydligt i lagen att kommunen måste ordna skolskjuts till skolbarnsomsorg, men eftersom kommunen är skyldig att anpassa verksamheten efter barnets behov och dessa inte kan tillgodose i hemskolan borde den ordna skjuts åt Ellen.

– Det är där vi inte är överens med Håbo hur man ska tolka bestämmelserna, säger hon.

”Slår undan benen”

Per Widén poängterar att frågan är viktig för alla som har hörselskadade barn.

– Det här slår undan benen för hörselskolorna. Sådana här saker kan det få föräldrarna att hellre välja en vanlig skola nära hemmet. I slutänden drabbas de hörselskadade barnen, som inte får det stöd de behöver, säger han.

Enligt Eva Åbom, biträdande rektor för hörselklasserna på Alviksskolan, är det första gången en elev på skolan inte får skjuts till fritids på loven.

– Ungefär 60 procent av våra elever kommer från kommuner utanför Stockholm. Om vi inte kan säga till föräldrarna att det går att ordna med skolskjuts så kommer vi inte att kunna finnas kvar, säger hon.

Får inte ihop det

Den ansvariga handläggaren på skolförvaltningen i Håbo uttalar sig inte i enskilda ärenden.

– Beslutet står fast. Om det i ett överklagande framkommer nya uppgifter så görs en ny prövning, säger hon.

Per och Birgitta Widén vet inte hur de ska lösa problemet. Med fyra barn och heltidsarbete skulle det vara en omöjlighet att köra Ellen till Alvik varje dag under loven.

– Det blir svårt. Vi får inte matematiken att gå ihop, säger Per Widén med en suck. ●

Texten gör oss rikare

SÄGER EN BILD MER än tusen ord, eller är det kanske precis tvärtom? Jag tänker ofta på den frågan, dels för öva mig på att ifrågasätta invanda föreställningar, dels för att reflektera över ordkonstens särskilda mekanismer. Skrivandet och läsandet är det närmaste vi har kommit att uppfinna telepati, påstår Stephen King i sina memoarer. Och nog är det svårt att tänka sig ett system för tankeöverföring som vore mer avskrubbat från förvrängningar och kosmetiska manipulationer.

Under antiken var skrivkonsten och läsandet till en början ifrågasatt; särskilt individens tysta, ensamma läsande, en teknik som blev vanlig först efter flera generationer av kollektiv högläsning. Platons syn på läsandet påminner om hur många idag avfärdar tv-tittandet som en passiv och smått hjärndöd underkastelse. Han beskrev rentav det läsaren utsätter sig för som ett slags mental våldtäkt. Enligt Platon var det enbart när man hörde en man uttala sina tankar högt och ljudligt som man kunde bedöma hans karaktär och avsikter. Det var inte första gången Platon visade prov på obstinat grälsjuka, och inte sista gången han var skriande inkonsekvent: han skrev själv rent mästertligt.

Stephen King har rätt, Platon har fel. För alla andra former av kommunikation är mer bedrägliga, mer manipulativa, än den mellan författaren och läsaren. En röst och ett kropps- och minspel kan likt special-effekter och klipptechnik inom filmen ge orden grumliga, tvetydiga eller rent sarkastiska innebörder, och viskningar och skrik kan ladda det mest intetsägande budskap med lite vad som helst. En text låter däremot läsaren stanna upp, reflektera och läsa om.

Ibland blir till och med politiska tal av framstående talare bättre i skrift. När jag följde president Obamas installationstal blev jag smått besviken på själva talet, kanske för att stämningen och inramningen var så överväldigande att jag knappt uppfattade vad han sa. Först när jag satt och översatte talet gick det upp för mig hur fantastiskt det var. Först när jag umgicks och slet med texten såg jag de vinterklara bilderna: ”Under den kallaste av månader satt en samling patrioter och tryckte vid tynande lägereldar på stranden till en istäckt flod. Huvudstaden var utrymd. Fienden närmade sig. Snön var fläckad av blod.”

Det är ordet som får oss att se bilden. Det är texten som gör oss alla rikare.

Thomas Engström

är utbildad jurist och har skrivit om politik, utrikesfrågor och kultur. 2008 fick han Sveriges Tidningspris som Årets krönikör. Hans senaste bok ”Dirty Dancer” utkom 2006.

